

"The Knight"

No. 2

VOLUME 45

VASARIS-FEBRUARY, 1959

CONTENTS - TURINYS

VASARIO 16-ji	Nell P. Meskunas	3
LITHUANIA		4
POEMS BY VINCAS KUDIRKA		5
LIETUVA — PIRMOJI BOLŠEVIKŲ AUKA	J. Savėlis	6
ORGANIZACINĖ AUTOKRITIKA	Alfa Sušinskas	8
THE OLD KAUNAS	J. J. Stukas, Jr.	9
FEMININE FAIR — MERGAIČIŲ PASAULIS. Redaguoja Veronika Kulbokienė		10
LITHUANIAN HISTORY	Albin S. Adomaitis	12
PIRMASIS LIETUVIS KARDINOLAS	P. B.	13
VYČIŲ SENDRAUGIŲ SKYRIUS. Redaguoja Ignas Sakalas		14
LIETUVIŲ PASIŽYMĖJIMAI SPORTE	Edvardas Šulaitis	16
OFICIALUS SKYRIUS		18
JUNIOR PAGE		21
VYČIAI VEIKIA — COUNCIL ACTIVITIES		22

Iliustracijos 3 psl. "Eglutės", 7 psl. "Žvaigždės", 5 ir 15 psl. "Laiškai Lietuviams".

KNIGHTS OF LITHUANIA

SUPREME COUNCIL OFFICERS

1958 - 1959

REV. ALBERT J. CONTONS
Spiritual Director
50 W. 6th St., South Boston 27, Mass.

JOSEPH A. SAKEVICH, President
111 Crescent Drive, Pt. Pleasant, N. J.

HELEN SHIELDS, Vice President
217 Wharton St., Philadelphia 47, Pa.

LARRY JANONIS, Vice President
2124 Ellis Ave., Bronx 62, New York

LORETTA KASSEL, Rec. Sec'y.
4049 S. Rockwell, Chicago 32, Illinois

WINIFRED J. SKUDRIS, Fin. Secretary
825 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

MRS. RITA PINKUS, Treasurer
76 Providence St., Worcester 4, Mass.

JOSEPH P. SIPAS, Trustee
57 Houghton St., Worcester 4, Mass.

FLORENCE ZALESKAS, Trustee
264 Bowen St., S. Boston 27, Mass.

KONSTANT J. SAVICKAS, Esq.
Legal Adviser
4107 S. Archer Ave., Chicago 32, Ill.

COMMITTEES

RITUAL

JOSEPH SAKAITIS
60 Harrison St., Worcester 4, Mass.

JACK L. JATIS
6822 So. Rockwell St., Chicago 29, Ill.

ALBIN J. JANKS
245 Smith St., Newark, N. J.

LITHUANIAN AFFAIRS

MRS. MILDRED CHINIK, Chairman
4649 Cook Ave., Pittsburgh 36, Pa.
Chicago District —
ALBIN MANST
1731 N. Albany, Chicago, Illinois

Mid-Central District —
FRANK GUDELIS,
129 Rita Street, Dayton 4, Ohio

New York-New Jersey District —
ANNE KLEM,
183 Dukes St., Kearny, New Jersey

New England District —
JOHN OLEVITZ,
75 Gates St., S. Boston 27, Mass.

SPORTS

ROBERT S. BORIS, Chairman
7619 Calhoun, Dearborn, Michigan

All correspondence should reach the editor by the 10th of the month preceding the next issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Editor — DR. JUOZAS LEIMONAS,
52 Thomas Park, So. Boston 27, Mass.
Asst. Editor — PHYLLIS GRENDAI,
395 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

ADVISORY STAFF

REV. J. D. ZUROMSKIS, Boston, Mass.
WILLIAM V. GORSKI, Boston, Mass.
REV. A. J. CONTONS, Boston, Mass.

ART DIRECTOR

STAN KANCEWICK, Chicago, Ill.

LITHUANIAN CULTURAL

JACK STUKAS, Chairman
1264 White St., Hillside, N. J.

PUBLIC RELATIONS

ANTHONY YUKNIS,
7240 S. Sawyer Ave., Chicago 29, Ill.

JUOZAS SADAUSKAS, 1513 Larchmont
Rd., Cleveland 10, Ohio

EDVARDAS ŠULAITIS,
1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill.

HONORARY MEMBERSHIP

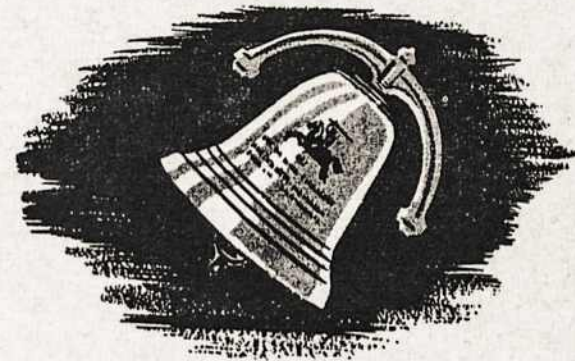
LEONARD ŠIMUTIS, Chairman; JACK
L. JATIS, Secretary; ANTHONY J. MA-
ZEIKA, IGNAS SAKALAS and PROF.
ALEXANDER J. ALEKSIS.

VYTIS — THE KNIGHT

Published monthly, except August & Sep-
tember, by the Knights of Lithuania. En-
tered as 2nd class matter February 25,
1954, Putnam, Conn., under the Act of
March 3, 1879. Subscription—\$4.00 a year.
POSTMASTER: if undeliverable, send
form 3579 to VYTIS, Putnam, Conn.

Immaculata Press

O SKAMBINK PER AMŽIUS VAIKAMS LIETUVOS...
TAS NEVERTAS LAISVĖS KAS NEGINA JOS...

VASARIO 16-ji

NELL P. MESKUNAS, 7-ta kuopa

Išaušo dainų pranašautos dienos ir Vasario 16, 1918 metais LIETUVIŲ TAUTAI nušvito laisvės žvaigždė...

LIETUVA JAU LAISVA... LAISVĖS VARPAS skambėjo nuo pat Aušros Vartų iki Baltijos jūrų. Visi lietuviai visose pasaulio šalyse didžiai pradžiugo tai sužinoję... O ypatingai didžiai pradžiugo lietuvis patriotas, kuris kovojo ir kentė už laisvę ir nebijojo nei supelėjusių kalėjimo sienų, nei mirties.

Lietuva kėlė tada, kai beveik visa Europa buvo karo audrų nuterota ir griuvėsiais paversta.

Koks džiaugsmas... koks didis laimėjimas... jau nėra daugiau žandarų ir kitų prispaudėjų... Lietuvis artojas yra laisvas ir saulelei nusileidus jo širdis rami klausant nuo darbų grįžtančio jaunimo dainų...

LAISVĖ!... TĖVYNĖS MEILĖ!... Koki brangūs yra tie žodžiai, kaip užburia žmogaus sielą... O koks gražumas gamtos neišpasakytas... tos pievos gražiausiomis gė-

lėmis iškaišytos... Matyt tyliai Nemunėlis teka... o aplink šlama giružės... lakštingala gieda, gegutė kukuoja, tu girių paukštelių čiulbėjimas... LAISVĖ... GRAŽI... GRAŽI LIETUVA!...

Bet neilgai Tėvynei Lietuvai teko džiaugtis ta brangiaja laisve... ta grožybe. Staiga sumišo visas pasaulis ir kraujo ištroškę rusai bolševikai ir vokiečiai puolė užgrobti Lietuvą... jos gražų jaunimą...

O Lietuvis, nors skausmų ir vargo slegiamas, nepasidavė, savo krašto laisvę gynė, jungėsi į partizanų eiles žūt-būtinėms kovoms, daugelis paaukojo savo gyvybę už protėvių šalį...

Lietuvių ateitis nėra tamsi... Jų didis tikėjimas, viltis ir pasiaukojimas duos stiprybės vesti kovą prieš žiauriuosius okupantus ir pasiekti pergalę. Tik per nepaliamą kovą Lietuva vėl atgaus laisvę, nepriklausomybę ir galės laimingai gyventi. Neabejojame! Lietuva kelsis iš priespaudos... ji vėl bus laisva... Tik mes lietuviai nieko negailėkime, visas jėgas aukokime didžiam, vieningam, kūribingam darbui gražiai Lietuvos ateičiai.

O kol Lietuvoj vėl laisvai plevėsuos TRISPALVĖ LIETUVOS VĒLIAVA... Mes Brangūs VYČIAI visa savo energija turime dirbti... kelti mūsų tėvų šalį... LIETUVA... kuri dabar tiek daug kenčia bolševikų vergijoje! Tikėkime, kad per mūsų pasiaukojimą, per mūsų maldas, Dievui padedant, Lietuva vėl prisikels, jos miškai vėl skambės paukščių čiulbėjimu, kaimai ir miestai jaunimo linksma daina...

Ir kursis naujas gražus gyvenimas daug iškentėjusiam lietuviui.

LITHUANIA

Lithuania belongs to the Baltic branch of the Indo-European family. Archaeologists claim that as far back as the Early Bronze Age, circa 1500 B. C. the ancestors of modern Lithuanians have been living a life of almost complete isolation in the dense forests of their land in the basin of the Nemunas river. Undisturbed for centuries they have preserved their ancient language, which is generally admitted to be the most archaic Indo-European language in Europe.

The name Lithuania was first mentioned historically in the *Annales Quedlinburgenses* under the date 1009 A.D. where we find the Latin words "in confinio Rusciae et Lituae." During that year took place the martyrdom of St. Bruno in Yatvingia, near the lands of Rus and Lithuania.

The most ancient foreign neighbors of the Lithuanians were the East Slavonic tribes, the Dregovichi and the Krivichi. In the course of the thirteenth century these tribes merged and formed the western of the Belorussian branch of the Eastern Slavs.

The Poles came in direct contact with the Lithuanians and became their neighbors for the first time about 1500 A.D., in southeastern East Prussia in the region of Goldap and Darkehmen. Thence the restless Poles expanded eastward and northward into the region of Suvalkai.

In their push to the east or *Drang nach Osten* the Germans appeared in the land of the Balts sometime about 1180 in Latvia, and 1231 in East Prussia. They were organized in two religious crusading Orders — The Knights of the Sword for the subjugation and conversion of Latvia and Estonia (jointly called Livonia), and The Knights of the Cross for the conquest and conversion of Prussia, and later of Yatvingia and Lithuania.

The Lithuanians soon became involved in actual warfare with the Teutonic Knights and won significant victories at Saule in 1237 and at Durbe in 1260. And on July 10, 1410 the Lithuanians and their allies crushed the Knights of the Cross in the decisive battle at Grunwald. Here the German *Drang nach Osten* was checked for five centuries under the magnificent leadership of Grand Duke Vytautas the Great of Lithuania with the assistance of his Lithuanian cousin King Wladyslaw Jogaila (Jagiello) of Poland, and the Lithuanian military leader Lengvenis with his contingent from Smolensk.

Although attacked by German forces repeatedly from both north and west, the Lithuanians defended their country bravely. And under adverse conditions they succeeded in expanding southward to the Black Sea and eastward to within 62 miles of Moscow. Numerous Russian principalities came under their sway. The Russian principalities were disunited and also faced danger of occupation by the brutal Mongols pressing from the east.

In 1579 the Jesuits established an academy in Vilnius. This academy, at first only a school of Lithuanian and Roman law, gradually developed into a real uni-

versity, with four faculties — theology, physical sciences, law and medicine. This seat of higher learning attracted scholars from many nations. It acquired a valuable library.

Scholarly works were published in Vilnius in various languages. Here was printed the first Latvian book — a catechism in 1585, with the Latin title *Catechismus Catholicorum*.

Under Lithuanian rule the Russians enjoyed complete local autonomy. But later on these Russian lands became a bone of contention between the rising Duchy of Moscow and the Lithuanian-Russian Commonwealth.

Under pressure from the Germans the Lithuanian Grand Duke was obliged to form a personal union with Poland in 1386. And harassed and threatened by Moscow, the self-proclaimed "collector of all Russian lands," Lithuania was forced by Poland into the unwilling and most disastrous political Union of Lublin in 1569, which resulted in chaos in both Poland and Lithuania.

Prussia, Russia and Austria took advantage of the chaos in the Polish-Lithuanian Commonwealth and carved up their neighbor in the partitions of 1772, 1793 and 1795. The uprisings of 1831 and 1863 were crushed in cold blood, and nothing remained for both Poland and Lithuania but slavery.

Due the defeat of Germany and the collapse of Russia and also the active participation of the United States in the First World War, Lithuania succeeded in regaining her long lost independence on February 16, 1918.

It was on this historic day that Dr. Jonas Basanavičius, the patriarch of Lithuania, solemnly read the declaration of the Independence of Lithuania to members of the Lithuanian Council or *Taryba* gathered in the historic capital of Vilnius.

At the beginning of 1920 the government of Soviet Russia began negotiations with Estonia for a treaty of peace, and shortly thereafter proposed similar negotiations to Latvia and then to Lithuania. The Lithuanian-Russian peace conference opened in Moscow at the beginning of May 1920, and on July 12, 1920 the peace treaty was signed. Under this treaty Russia recognized the full sovereignty and independence of Lithuania for all times and under all conditions.

But in typical communist style, taking advantage of the political situation in Europe, Russia signed a secret treaty with Nazi Germany on August 23, 1939, whereby she was secretly granted a sphere of influence and overlordship in Lithuania, Latvia, and Estonia. This led to the extinction of the independence of these nations and their occupation by the Red army shortly after the fall of Paris in 1940, during World War II. Thus Lithuania was one of the first countries to disappear behind the Iron Curtain.

Today Lithuania is completely sealed off from the rest of the world. No tourists are allowed to visit Lithuania. All privately owned farms have been abolished and the peasants have become serfs attached to state farms and *kolkhozes*. Opposition is punished ruthlessly. At least 600,000 Lithuanians have been exterminated. Many others are to be found in the numerous slave-labor camps in Siberia.

P O E M S
By **VINCAS KUDIRKA**

Translated from the Lithuanian
by **NADAS RASTENIS**

THE BELL

(Varpas)

Just as the morning sun's first bright rays fell
Upon the earth, and brought new cares and joys,
The morning hush was shaken by the Bell,
As if acrying in a human voice:

Arise ye, arise ye, arise ye, arise ye...

Ere long the workmen streamed out on the run,
E'en as the shaken anthill's dwellers speed,
The daily tasks and doings were begun,
Inside and outside, in the field and mead.

Arise ye, arise ye, arise ye, arise ye...

The Bell still louder now began to peal;
Its urgent call was fleeting through the air.
Why the Bell keeps on its prolong'd appeal?
Because the lazy ones are still not there.

Arise ye, arise ye, arise ye, arise ye...

Keep on aringing, "Bell"! May your stern sound
Reach dear Lithuania's ev'ry hill and plain;
May your long pleading near and far resound,
And may your call be not a voice in vain!

Arise ye, arise ye, arise ye, arise ye...

Who are laborious, strive to surge ahead,
On your call, must work for the homeland dear;
As to the late ones, who are still abed,
Till they awaken, ring on, loud and clear:

Arise ye, arise ye, arise ye, arise ye...

LABORA

While still young, o brother, keep sowing good seed,
Neglect not rich soil, and waste no time asleep;
When sinews beweaken, the spirits recede,
Then 'tis not the right time to sow or to reap.

While deep in the bosom life's sacred fires flame,
And move to the deeds that inspire and remain,
E'en weak become mighty and merit acclaim;
So work, lest your life's flames be wasted in vain.

And, brother, while you still uphold high ideals,
Reach for the ideals that will never grow old —
And make haste! — ere you fall for trivial deals,
And trade your ideals for mere dust of red gold!

Read life's book steadfastly, each verse and each page,
Lest you become listless in your life's short span —
Stay languid, turn morbid, and die at young age —
And leave not a trace that you, too, were a man.

And if you grow weary of work's trying trends —
Enfeebled by hardships, turn restless and worn —
Just glance at the great deeds of your youthful friends,
In one speedy eyewink you will be reborn.

LIETUVA – PIRMOJI BOLŠEVIKŲ AUKA

J. SAVĖLIS

Komunizmo tikslas

Šiandien laisvame pasauly mažai berasime blaiviai galvojančių žmonių, kurie tikėtų komunistų skelbiama laisve ir gera valstybės santvarka jų valdomuose kraštuose. Dešimtimis tūkstančių liudininkų, pabėgusių į laisvąjį pasaulį, aiškiai nušvietė kokią vergiją, koki žmogaus paniekimą ir pažeminimą atnešė komunizmas bevykdydamas savo tikslus užkariauotose šalyse. Komunizmo galutinis tikslas — užvaldyti visą pasaulį ir įvesti visur diktatorišką komunistinę tvarką. Tai įvykdyti jie varo didžiausią propagandą per spaudą, radiją, reklamas; laužo savo iškilmingai pasirašytas sutartis bei pasižadėjimus ir jėga užgrobia svetimus kraštus.

Graži Lietuvos praeitis

Lietuviai gan anksti, net dvylik-tame šimtmetyje, sukūrė savo valstybę ir pradėjo savystoviai tvarkytis. Kęstučio ir Vytauto laikais buvo viena iš didžiųjų Europos valstybių. Jos sienos siekė nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Savo organizuotumu ir susiklausymu, sulaikė totorių veržimąsi į vakarus ir tuo, kaip sakoma, išgelbėjo vakarų krikščionišką kultūrą nuo sunaikinimo (mūšis prie Vorkslės 1399 m.), o mūšyje prie Žalgirio (1410 m.) sulaikė ilgiems šimtmečiams vokiečius nuo jų veržimosi į Rytus. Tik nelaimingas Lietuvos susijungimas su Lenkija (Liublino unija 1569 m.), be to, vidaus kivirčiai privedė prie to, kad abi valstybės buvo kaimynų — Rusijos, Prūsijos ir Austrijos — pasidalintos (1795). Didžioji Lietuvos dalis atiteko Rusijai. Tačiau nuo pat pavergimo, lietuviai naudojo kiekvieną progą (1812, 1831, 1863) atstatyti savo nepriklausomybę. Ir pagaliau 1918 m. vasario 16 išsipildė lietuvių tautos troškimas: vėl buvo paskelbtas Lietuvos vals-

tybės atstatymas ir nutraukimas bet kokių ryšių su savo pavergėjais.

Bolševikai negarbingai laužo sutartis

1920 m. liepos 12 d. Maskvoj buvo pasirašyta taikos sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos. Tos sutarties pirmame straipsnyje Rusija be jokių sąlygų pripažįsta Lietuvą kaip savistovią nepriklausomą valstybę ir laisvai, visiems laikams, atsisako savo suvereniteto teisių, kurias turėjo ant lietuvių tautos ir teritorijos.

Po šešių metų, t. y. 1926 m. rugsėjo 26 Maskvoje buvo pasirašyta nepuolimo sutartis tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Toje sutartyje Sovietų Rusija patvirtino ir garantavo Lietuvos nepriklausomybę ir jos sienas. Tas pat buvo pakartota ir 1931 bei 1936 m. sutartimis.

Prasidėjus antram pasauliniam karui, Sovietų Sąjunga privertė Lietuvą 1939 m. spalio 10 pasirašyti taip vadinamą savitarpinės pagalbos paktą, kuriuo Sovietų Rusija išreikalavo iš Lietuvos įsteigti jos teritorijoje karo bazes: isileisti Rusijos kariuomenę ir užleisti kai kuriuos aerodromus. Betgi ir šioje sutartyje, Sovietų vyriausybė iškilmingai pasižadėjo gerbti Lietuvos nepriklausomybę ir nesikišti į Lietuvos vidaus reikalus bei jos santvarką. Gi tų pačių metų spalio 31 d. Sovietų Sąjungos užsienių reikalų komisaras Molotovas, kalbėdamas Sovietų Rusijos Aukščiausios Tarybos posėdyje apie tą tarpusavio pagalbos paktą, pareiškė: “Šis paktas su Pabaltijo valstybėms nėra jokių būdu Sovietų Rusijos kišimasis į... Lietuvos vidaus reikalus, kaip kas būtų linkęs manyti... Šie paktai yra sudaryti respektuojant kiekvienos susitariančios šalies valstybines, socialines ir ekonomines sistemas... Mes stovime už pilną ir garbingą

pildymą savitarpinės pagalbos sutarčių, kurios yra mūsų pasirašytos ir pareiškiu, kad tai yra kvaili plepalai, būk mes norime susovietinti Pabaltijo valstybes, tai plepalai, kuriuos skleidžia mūsų žinomi priešai ir visokios rūšies priešsovietiniai provokatoriai”.

Tačiau deja, nežiūrint tokių raštiškų sutarčių, iškilmingų pasižadėjimų bei draugiškų užtikrinimų, jau po 7 mėnesių, būtent: 1940 m. birželio 15 d. Sovietų Rusijos milžiniškas kariuomenės kiekis įsiveržė į Lietuvą ir visai ją okupavo. Paskui kariuomenę į Kauną iš Maskvos atvyko Sovietų Sąjungos užsienių reikalų vicekomisaras V. G. Dekanozovas ir tuoj prasidėjo viešas kišimasis į Lietuvos vidaus reikalus ir valstybės santvarką. Maskvos įsakymu ir jos įgaliotinių priežiūroje buvo paskelbti ir pravesėti rinkimai į taip vadinamą Liaudies Seimą. Seimo rinkimų įstatymas buvo paskelbtas liepos 5 d., o rinkimai įvyko liepos 14-15. Į tą Seimą buvo išstatytas tik vienos grupės “Darbo žmonių sąjungos” sąrašas ir tik tiek kandidatų, kiek turėjo būti išrinkta atstovų. Patys balsavimai vyko moraliniai prievartaujant balsuotojus: buvo paskelbta, kad kas nebalsuoja, tas yra liaudies priešas. Balsuotojų asmens dokumentai — pasai buvo štampuojami, reiškia, neturi pase štampo — nebalsavai, esi liaudies priešas. Pasibaigus rinkimams buvo paskelbta, kad už Darbo žmonių sąjungos sąrašą balsavo 95.51%. Tačiau atrodo, kad paduoti balsai nebuvo nė skaičiuojami. Tai patvirtina ir tas faktas, kad prieš 24 valandas prieš pasibaigiant balsavimams, vienas Londono (Anglija) laikraštis paskelbė balsavimo rezultatus ir balsuotojų skaičių. Vėliau paaiškėjo, kad balsavo tik apie 16%.

Po tokių rinkimų, savaitei prasklinkus, liepos 21, išrinktasis Liau-

dies Seimas buvo sušauktas į posėdį, kurio svarbiausias dienotvarkės punktas buvo priimti rezoliucija nuolankiai prašant priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Sovietų S-gos Aukščiausioji Taryba 1940 m. rugpjūčio 3 "patenkino" tą prašymą ir Lietuva buvo paskelbta S. Rusijos dalimi.

Koks buvo lietuvių tas "laisvas noras" isijungti į Sovietų Sąjungą, rodo prof. Vinco Krėvės Mickevičiaus pasikalbėjimas 1940 m. birželio 30 d. su S. Rusijos užsienių reikalų komisaru Molotovu. Kalbant, pastarasis pareiškė: "Jeigu Rusijos carai, pradėdant Jonu Žiauriu, mėgino pasiekti Baltijos jūrą, o tai jie darė ne dėl savo asmeniškų užgaidų, bet dėl to, kad tai buvo reikalinga ir naudinga Rusijos valstybei ir tautai. Būtų nedovanotina, jeigu Sovietų Rusija neišnaudotų dabar tos progos, kuri gal niekad nebepasikartos. Sovietų Rusijos vadai nutarė Baltijos valstybes įjungti į Sovietinių Respublikų šeimą".

Dar labiau paryškina tą "laisvą" lietuvių tautos isijungimą į Sovietų Rusiją, tai visos lietuvių tautos sukilimas prieš pavergėjus bolševikus, prasidėjęs 1941 m. birželio 22 Vokietijos Rusijos karui. Daug miestų buvo pačių lietuvių nuo bolševikų išlaisvinti, o pačiame Kaune sudaryta ir paskelbta nepriklausomos Lietuvos vyriausybė.

Taigi, bolševikai sudaro įvairias sutartis ne tam kad jas sąžiningai pildytų ir jų laikytųsi, bet tik dėl žmonių akių ir prieš užsieniečius, esant reikalui, pasiteisinti. Tai tik vaidinimas ir apgavystė. Tą faktą patvirtina ir dokumentai garsiajame Niurnbergo tarptautiniame teisme. Ten iš patiektų dokumentų paaiškėjo, kad jau 1939 m. rugsėjo mėn. Sovietų Rusija susitarė su Vokietija pasidalinti Pabaltijo valstybes. Jau tada Lietuva buvo atiduota Sovietų Rusijai.

Po Lietuvos okupacijos, tuoj pat bolševikų kariuomenė užėmė Latviją ir Estiją ir tokiu pat būdu jos buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Tat Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė, yra pirmoji auka, Rusijos komunizmui pradėjus veržtis į vakarų Europą. Jeigu prieš 18 metų daugelis netikėjo, kaip negarbingai S. Rusija laužo savo pasižadėjimus ir tarptautines sutartis, tai dabar,

Lietuviškas kryžius Chicagoj
prie lietuvių Tėvų Jėzuitu namų.

kai panašaus likimo yra sulaukusios ir kitos Rytų Europos valstybės — Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Romunija, Bulgarija bei Rytų Vokietija, tai ir Lietuvos skaudų likimą daugiau kas atjaučia ir tai duoda vilties, kad visos tos pavergtos tautos greitu laiku atgaus savo tikrą laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos Vyčiai, o ypač jų Lietuvių išlaikymo komisija, labai daug padarė Lietuvos išlaisvinimui ir toliau nepailstamai dirba. Jie savo dešimtimis tūkstančių laiškų ivairiems asmenims bei istaigoms nušvietė sunkią dabartinę Lietuvos būklę ir bolševikų tikslus bei jų apgaulę.

ALFA SUŠINSKAS

ORGANIZACINĖ AUTOKRITIKA

Autokritika reiškia savęs įvertinimą. Ja žmogus siekia pažinti save ir pamatyti, koks jis iš tikrųjų atrodo pats sau, o ne kitiems. Stengdamasis autokritiškai save pažinti, žmogus vadovaujasi savo sąžine ir atsargiai žiūri į kitų sprendimą savo atžvilgiu.

Autokritika yra labai sveikas dalykas. Ji skatina, palaiko ir ugdo dvasinį žmogaus tobulėjimą; jokia dvasinė pažanga nėra įmanoma be autokritikos: nesugebėdamas teisingai, bent apytikriai į save išvelgti bei savęs įvertinti, žmogus negali būti tobulėti. Autokritika tramdo žmogaus egoizmą ir padeda jam pasidaryti žmoniškesniam.

Ne tik atskiram asmeniui, bet ir organizuotiems žmonių vienetams, organizacijomis vadinamiems, autokritika yra labai naudinga.

Taigi kas yra organizacinė autokritika? Ko ji siekia ir koks yra jos vaidmuo organizaciniame gyvenime?

Nėra viskuo tobulų ir savo forma idealių organizacijų: kiekviena iš jų, būdama žmogaus kūrinys, viskuo nors yra netobula, defektinga — su vienokiais ar kitokiais trūkumais. Jei kurios nors organizacijos nariai savo organizaciją pradeda laikyti visiškai tobula institucija tai jau yra ženklas, kad tokia organizacija nebeprogresuoja, nebetobulėja ir kad ji jau daug kuo atgal žengia, nes jos nariai nebeturi sveikos organizacinės autokritikos...

Autokritika organizacijai yra organizacinis švyturys, jai rodamas turimą eiti kelią. Organizacinė autokritika palaiko organizacijos gyvybę ir neleidžia jai merdėti bei nykti.

Kiekvieną organizaciją sudaro jos vadai ir eiliniai nariai. Dėl to ir teisė bei pareiga į organizacinę au-

tokritiką priklauso ne tik vadams, bet ir eiliniams nariams. Kokie yra vadai su eiliniams nariais, tokia yra ir pati organizacija. Teisingai suprantama organizacinė autokritika yra niekas kita, kaip vadų ir narių autokritika: save ir savo darbus kritikuodami, jie atlieka tuo pačiu ir organizacinę autokritiką.

Kaikurios organizacijos regulariai šaukia specialius posėdžius vertinti savo veiklai: čia jos nagrinėja ne vien savo laimėjimus, progresą, bet ir nepasisekimus, trūkumus. Iš šios rūšies posėdžių organizacijos susilaukia daug naudos, ir jų veikla pasidaro gyvesnė, lankstesnė ir vaisingesnė.

Į organizacinę autokritiką tenka įjungti ir pašalinių žmonių kritiką, kuri čia gali labai praversti.

Besivadovaujant organizacine autokritika, yra naudinga pažvelgti ir į svetimą daržą — pasidairyti ir po kitas organizacijas. Tačiau ne dėl to, kad jas iš anksto reiktų pulti bei niekinti... Teisingai vertinant kitas, svetimas organizacijas, iš jų mokomasi: pamatoma ne tik kas jose yra bloga ir vengtina, bet ir kas yra gera bei sektina. Yra nekulturninga ir net neteisinga tenorėti matyti kitose organizacijose vien juodas dėmes: toks elgesys yra demagogiškas, vienašališkas, neteisingas ir kenksmingas savai organizacinei autokritikai.

Neretai pasitaiko, kad vadovaujantieji organizacijos asmenys vengia ir net bijo organizacinės autokritikos. Šitokie mano, kad ji temdanti jų asmeninę garbę. Betgi šitaip tegalvoja tokie vadai bei vadovai, kurie iš tikrųjų ne organizacijos garbės ir gerovės siekia, o savo naudos. Šitokie vadai tariasi esą neklaidingi... Gi patirtis rodo: kai

betkuris vadovas pradeda save neklaidingu laikyti, tada kaip tik daugiausia pridaro jis klaidų.

Jei vadai ir eiliniai nariai tinkamai naudojami organizacine autokritika, organizacinis darbas esti žymiai našesnis.

Kiekviena organizacija yra gyvas ir sudėtingas organizmas. Dėl to ir organizacinių negalavimų bei susirgimų joje pasitaiko. Organizacinė autokritika čia yra puikus vaistas.

Pagaliau kiekviena organizacija turi pati save daugiau kritikuoti — visais atžvilgiais pati į save labiau pažvelgti, jei ji nori, kad kiti ją mažiau kritikuotų ir teigiamai vertintų.

Nėra ko bijoti organizacinės autokritikos: ji yra labai sveika priemonė besiekiant organizacijos klestėjimo.

PADĖKA

Mums yra malonu pranešti, kad "Vyties" žurnalo reikalams paaukoko šie mūsų geradariai:

Vyčių Garbės Narys Prel. Pranciškus Virmauskis 25 dol.

Vyčių Lietuvių Kultūros Komiteto Pirmininkas Jokūbas Stukas 10 dolerių.

Kun. Mykolas Vembrė 10 dol.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

Kadangi "Vyties" žurnalas labai reikalingas finansinės paramos, mes tikime ir prašome mūsų geradarių ateiti "Vyties" žurnalui pagelbon.

Ačiū!

Vyčių Centro Valdyba
ir "Vyties" Redakcija.

THE OLD KAUNAS

(Prepared by J. J. Stukas, Jr.)

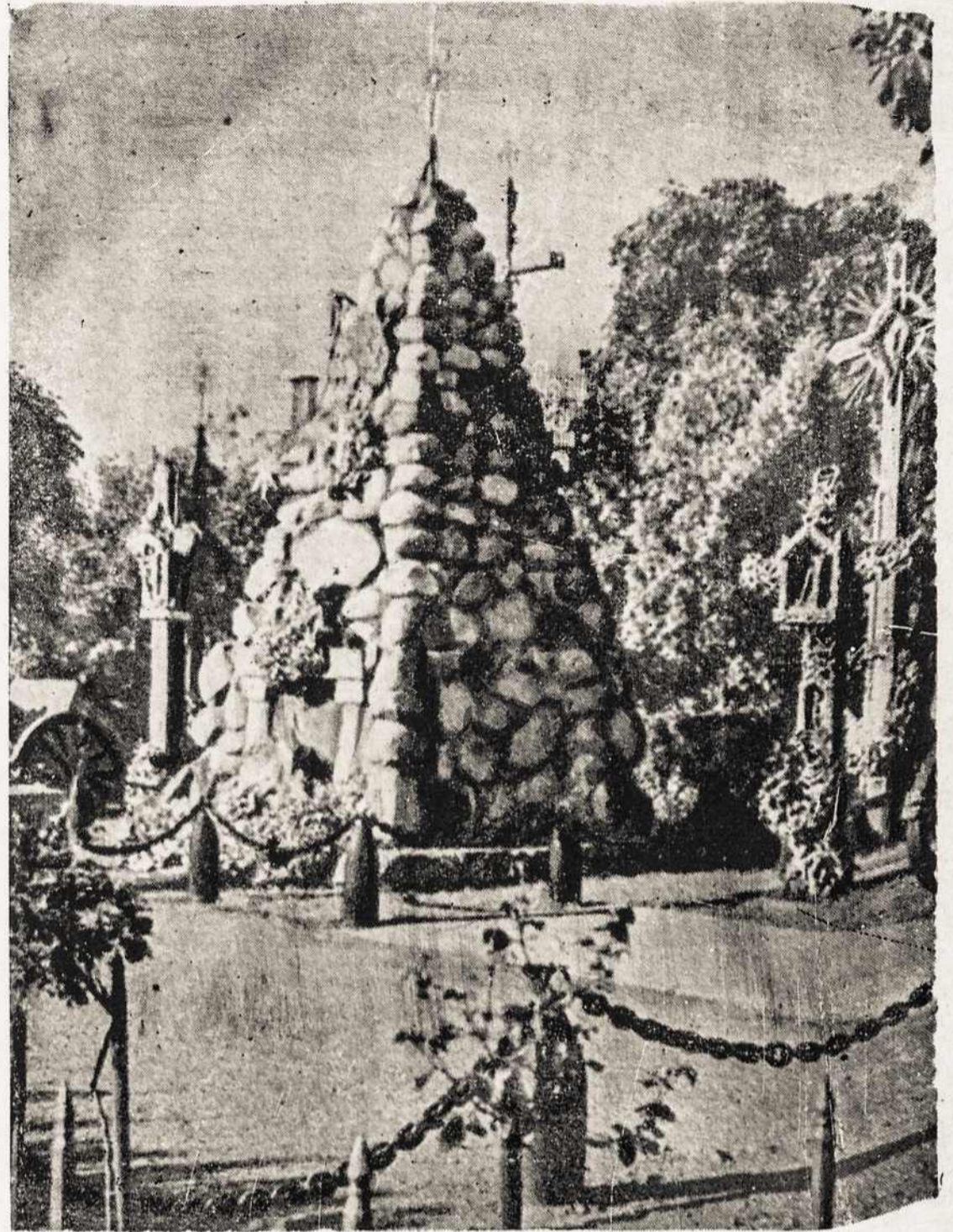
Kaunas, standing as it does at the junction of the rivers Nemunas and Neris, was always an important trading point, and from earliest days possessed a castle, which was destroyed by the German Knights of the Sword after they had fought their way up-river in 1317. Gediminas, the reigning Grand Duke of Lithuania, from his capital at Vilnius, paid a very heavy ransom for its defenders, but for centuries after that the ownership of the city swayed between the German Knights and Lithuania.

Another castle called "New Kaunas" was built near the site of the ancient one. When the Lithuanian Grand Duke Vytautas finally broke the power of the Teutonic Order on the field of Tannenburg in 1410, he made the terms of peace in the castle itself. Looking up from the river banks you will see the glorious red brick Gothic church of Vytautas, the largest Church in Lithuania.

The Churches are indeed the oldest and historically most interesting buildings in Kaunas, dating back to the beginning of the fifteenth century, when the faith of Christ was first adopted. There are none earlier since Lithuania was the last stronghold of paganism in Europe. Vytautas built his church in 1400 to commemorate a great battle with the Tartars in which he was hard pressed. The church of Vytautas leads to the slopes of the river banks where the landing-stage is built, and here is the starting-place for the busy river steamers and the ferries which ply across the water. The people of Kaunas in pre-war days used their beautiful river for summer trips. The opposite banks are thickly wooded and are the haunts of many nightingales.

If you cross the river and climb the green hill, you will be rewarded by a lovely view of the old town: the belfry of the church of Vytautas in the foreground and beyond it, the cluster of baroque churches which have their centre the Town Hall, with its graceful tower known as the White Swan. Close to the church of Vytautas is the oldest remaining house in Kaunas, known as the House of Perkunas, the pagan god of thunder. This Gothic 15th century building stands on the site of a pagan shrine. Not far away, there are also many old houses with beautiful facades and a few warehouses from the same period, characteristically medieval. The many fires of the old days are responsible for the lack of early architectural remains, and it is not surprising, when one remembers that owing to the scarcity of stone in Lithuania, wood was the material for practically all buildings.

The town carried on an important trade in honey, grain, cattle, timber and furs with the Low Countries and Scandinavia, from whence it got its salt and cloth as well as luxury goods. By the second half of the century it was holding great fairs on Ascension Day, and

The Unknown Soldiers' Grave in Kaunas

until the Russo-Swedish wars, its prosperity continuously increased. It was the disastrous fire of 1732 which, destroying practically the whole city, sealed its doom; and from that day it declined in importance.

In 1812, it appeared once more on the world stage, when Napoleon halted his armies in Kaunas. From the hill on the opposite side of the Nemunas he watched his armies throwing four pontoon bridges over the river. Napoleon gave a great ball in the Town Hall of Kaunas in an attempt to win over the sullen nobles, but there was a later scene of a very different character when the starving, ragged remnants of the Grande Armee, deserted by their leader, returned to the city to pillage and steal. Once again there was a great fire, and the people suffered great losses. Today, the old Kaunas still stands alongside the new and modern city of Kaunas. It is still a source of inspiration to freedom-loving Lithuanians in exile who hope to return some day to a free and independent Lithuania.

feminine

fair

Mergaičių Pasaulis

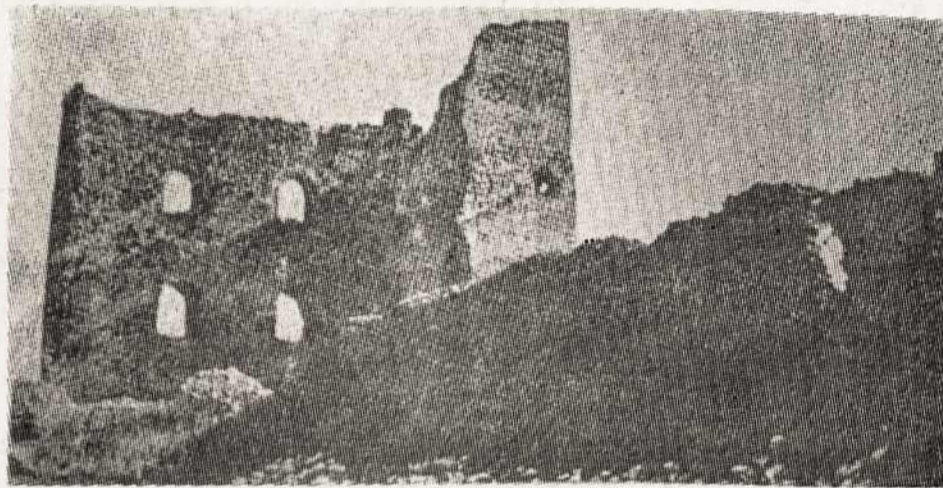
Redaguoja Veronika Kulbokienė

LAIMUTĖ

Ižymių Lietuvos praeities moterų tarpe labai garbinga vieta tenka Laimutei. Tai paprasta, kukli sodžiaus mergaitė, kunigaikštienės Onos, Vytauto Didžiojo žmonos, tarnaitė. Savo trumpą, vos 19 metų amžių ji praleido visai nežymiai, ištikimai ir nuoširdžiai tarnaudama savo kungaikštenei. Ji nebuvo išgarsėjusi dvaro rūmuose, ją nedaug kas pažino, bet kas pažino, visų buvo laikoma ramios, kilnios širdies mergaitė. Ji ir sapnuoti nesapnavo pakliūti į istorijos lapus ir būti taip garbingai minima. Bet jos karšta tėvynės meilė, kurią įrodė savo gyvybės kaina, padarė jos vardą nemirštamą mūsų tautoje ir uždegė ne vienoje lietuvių širdyje troškimą būti tokia, kokia buvo Laimutė ir nors kiek prisidėti savo darbu tėvynės labui. Laimutė yra padariusi savo kraštui be galo didelę auką.

Buvo taip. Senovėje Lietuvos kunigaikščiai kariavo ne tik su svetimais Lietuvą užpuldinėjusiais priešais, bet ir savo tarpe kartais susikivirčydavo dėl pirmenybių, kuris kuriam turėtų paklusti? Po Algirdo mirties, kai jo sūnus Jogaila norėjęs išplėsti savo valdžią, buvo priverstas dėdės Kęstučio pasitraukti į savo tėviškę Kriavą. Jogaila negalėdamas įveikti Kęstučio, kuriam talkino jo sūnus Vytautas, pasikvietęs vylingai juos abudu tarsi pasitarimui, uždarė Kriavo pilies kalėjime, kur Kęstutis po penkių parų 1382 m. rugpiūčio 15 d. buvo nužudytas, o Vytautui taip pat grėsė tėvo likimas. Lietuvos priešai, pajutę vidaus nesantaiką, dar labiau ėmė ją puldinėti. Nebuvo tuo metu narsaus vyro, kuris galėtų sumaniai vesti politiką ir gelbėti žūstančią tėvynę. Vytautas vienas tai galėjo padaryti, tačiau laisvę išvysti jis mažai beturėjo vilties. Kunigaikš-

**Kriavo pilies
griuvėsiai,
kurioj buvo
nužudyta
Laimutė.**

tenė Ona su Laimute dažnai lankydavo Vytautą kalėjime ir tardavosi apie sunkią krašto būklę. Laimutė supratusi, kokie pavojai gresia Lietuvai, sumanė Vytautą išgelbėti. Saugiai dabojamas sargybos, Vytautas negalėjo nė pagalvoti apie pabėgimą. Nesant kito išsigelbėjimo, Laimutė pasiūlė kunigaikščiui apsilvilti jos rūbais ir išeiti drauge su kunigaikštene Ona iš kalėjimo. Vytautui pradžioje svyruojant, Laimutė sako:

— Kunigaikšti, Tavo gyvybė visai mūsų tautai yra reikalinga. Jei tu čia nuo budelio rankos žūsi, negarbingai sukaustytas, žus ir visa mūsų tauta. Vilkis mano rūbais ir bėk, nes Tavo keršto šaukiasi nekaltas Tavo tėvo Kęstučio kraujas ir gyvieji silpstančio krašto reikalai.

Vytautas nenorėjo priimti šitokio mergaitės pasiaukojimo, nors puikiai suprato, kad jis reikalingas savo tautos išgelbėjimui. Laimutė nepaliaudama maldavo, sakydama:

— Leisk ir man nors kiek parodyti, kad myliu tėvynę ir neveltui jos duona maitinuos.

Po ilgų maldavimų Vytautas persirengęs išėjo su savo žmona sargybinių nepastebėtas ir neatpažintas

iš kalėjimo vykdyti savo sunkaus paskyrimo. O Laimutė, už kalėjimo vartų palikus savo mylimą bernelį Eimutį, neišsvajotos jaunystės godas, neišdainuotas dainas ir visa visa, kas jai buvo neapsakomai brangu, drąsiai laukė artėjančios mirties.

Tris dienas sargyba nepastebėjo, kad kalėjime sėdi nebe Vytautas, bet didvyrė mergaitė. Atpažinę, nežmoniškai iširdo kalėjimo sargai ir Laimutę žiauriausiai nukankino. Tuo jie uždėjo jai nevystančios didvyrės kankinės laurų vainiką ir dėkingą pagarbą mūsų visos tautos. Už žygius, kuriais išgarsino Lietuvos vardą Vytautas visame pasaulyje, galime būti dėkingi tik Laimutei. Ji ne tik suteikė jam laisvę ir išgelbėjo gyvybę, gal būt, ji davė Vytautui nemažą drąsos ir dar ugningesnės meilės gimtajam kraštui karžygišku paaukojimu savo jaunystės gyvybės.

Toji legendarinė Laimutės istorija liko gražus mergaitės pasiaukojimo pavyzdys visiems laikams. Ir šiandien sutinkame daugelį lietuvių mergaičių turinčių Laimutės vardą, tačiau daugelis jų nežino, kokius įpareigojimus joms uždėda kilnus Laimutės vardas.

Eglė

LOS ANGELES K. of L. — HOMECOMING QUEEN

by Leonard Valiukas

During the 1957 National Convention held in Los Angeles, many of the K. of L'ers from the East remarked what pretty girls we have here at the West Coast! Yes, and among them is Miss Nida Žibutė Balsys, member of Council 133, and former chairman of our council's Lithuanian Cultural Committee.

Miss Balsys is matriculating at Los Angeles State College in the Engineering field, and one of the prettiest girls on the campus. Last November, the Angeles newspapers gave very fine write-ups about her: she was running for Homecoming Queen at Los Angeles State College, and finally was chosen as the 1958 Homecoming Queen.

Nida (or you may call her Žibutė) is quite active in the Lithuanian - American community of Southern California: member of Council 133, Knights of Lithuania, "Ateitininkų Sajunga", Lithuanian Catholic Students organization, Lithuanian Girl Scouts, Lithuanian Dramatics group, and choir member of St. Casimir's Church.

Nida and her parents, Mr. and Mrs. Julius Balsys, arrived in this country nine years ago from West Germany.

Miss Nida Žibutė Balsys, member of Los Angeles Council 133, a brainy beauty at Los Angeles State College.

LEFT: Miss Nida Žibutė Balsys with her escort during the homecoming coronation ceremonies at Los Angeles State College in November, 1958.

RIGHT: Miss Nida Žibutė Balsys is being crowned by President of Los Angeles State College as the 1958 homecoming queen.

S

LITHUANIAN HISTORY

ALGIRDAS — LORD of EAST LITHUANIA

*Albin S. Adomaitis,
Baltimore, Md.*

When Algirdas accepted the offer made by Prince Kęstutis to be the head of the Lithuanian kingdom, it was decided that both should aid each other in all circumstances.

World history has seen such occasional agreements made between brothers but usually they have ended in a disastrous civil war.

However it is difficult to find in the annals of human relationships where two brothers, (so different in personality and philosophic conviction), could have amiably ruled together one polycultural state.

The fundamental principles of this diarchy were as follows:

1. All the princes and dukes of ethnic and Ruthenian Lithuania must obey Algirdas and Kęstutis.

2. Algirdas assumed the primacy as the grand prince and king, while Kęstutis became second in command in the Lithuanian empire.

3. The immediate concern of Algirdas was the eastern Slavic sections; while direct responsibility for Samogitia and western Lithuania was left to Kęstutis.

4. Algirdas' court was established in Vilnius while Kęstutis' headquarters were located nearby (a couple of hours by horseback) in the fortress at Trakai.

These two sons of King Gediminas ruled Lithuania for 32 years. Their objectives as co-rulers were of vast proportions. It was planned to unite all of the ancient ancestral territories of Baltland (Prussia, Sudavia, Latvia) with the Lithuanian state. The German Teutonic Knights were to be transferred to the Russian steppes in the far east to fight Asiatics and protect European civilization. All of the Slavic principalities were to be gathered under the overlordship of the Lithuanian ruler at Vilnius.

In a later bimonthly essay Kęstutis will be discussed but in this article Algirdas' rule will be outlined. The latter went a long way in acquiring vast territories in the East. Russia, a geographic expression in medieval times, was generally divided into many Slavic principalities under the cruel rule of the Tartar grand khans of the Golden Horde. Only the forested regions of northern Russia were somewhat free from the slavery of these Asiatic conquerors.

Most of the Eastern Slavs looked to powerful Lithuania for protection from Asiatic barbarism. Algirdas used his diplomatic and military abilities to great advantage and indeed many Slavic territories passed

into the expanding orbit of principalities circling Vilnius.

The Lithuanians, after occupying a region taken from the Tartars, did not disturb the local customs. They brought peace, protection and an efficient administration with cultural autonomy and freedom of religion. Many Russians, Ruthenians and Ukrainians served loyally in the armies of the ruler of Lithuania. It is usually rare to find any praise given a conquering power; yet such is not the case in most histories of the Ukraine where medieval Lithuania is discussed in a favorable light.

Algirdas led the Lithuanian army on three successful military expeditions to Moscow and each time obtained satisfaction for Vilnius. It is interesting to note that there is a hill in Moscow called the Hill of Homage where the grand prince of Moscovy knelt before the ruler of Lithuania in submission.

Although Algirdas was a native Lithuanian, he had left quite an impact on the history of the Eastern Slavs especially the Ukrainians and White Russians. He was usually called by them Algard or Olgerd. Under him Lithuania became the largest country in fourteenth century Europe and her influence was beginning to be felt by many Asiatic peoples.

PIRMASIS LIETUVIS KARDINOLAS

Gal nevisi esame girdėję, kad ir lietuvis buvo kardinolu, bet už tai visi lietuviai žino apie buvusius Lietuvos kunigaikščius Radvilas.

Lietuvos istorija mums sako, kad kunigaikščiai Radvilos iškilo į pirmąjį eilę dar karaliaus Mindaugo laikais. Nuo pat Lietuvos valstybės išikūrimo jie visada atkakliai gynė Lietuvos laisvę. Kunigaikščiai Radvilos buvo Lietuvos su Lenkija unijos didžiausi priešai. Uniją sudarius, jie dėjo visas pastangas tos unijos uždėtus Lietuvai pančius nutraukti. Dėl tos priežasties kunigaikštis Janušas Radvila su šeima buvo nužudytas. Radvilų giminė davė Lietuvai daug karo vadų, diplomatų ir kitokių anų laikų žymių Lietuvos laisvės ginėjų. Toji giminė davė ir pirmąjį lietuvi kardinolą.

Kardinolo tėvas buvo kunigaikštis Mykolas VI, juoduoju vadinas. Jis buvo labai gabus ir veiklus vyras. Vos 29 metų amžiaus jis buvo paskirtas senatoriumi ir Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos Maršalka. Anais laikais toji vieta buvo daug augštesnė, kaip dabar vidaus reikalų ministerio. Karalius Zigmantas Augustas, kunigaikštį Mykolą labai mylėjo.

Tais laikais kun. Mykolas priėmė kalvino tikėjimą. Jo pavyzdį pasekė daug Lietuvos bajorų. Taip pat 1563 m. kun. Mykolas kalvinams savo lėšomis atspausdino bibliją. Jis stengėsi ir patį karalių į kalvinų tikėjimą atvesti. Kartą jis prikambino karalių sekmadienį nuvykti į pamaldas pas kalvinus. Bet karaliui važiuojant Vilniuje pro šv. Jono bažnyčią, iš jos išėjo Vilniaus vyskupas Ciprijonas su procesija ir sulaukęs karalių, pasuko jo arklius į šv. Jono bažnyčios pusę, sakydamas: "Ne tas yra kelias, kuriuo Jūsų Didybės tėvai buvo pratę šventadieniais į pamaldas vykti, o štai kuris!" Tuo būdu karalių su visais jo

palydovais atvedė į šv. Jono bažnyčią. Bet kunigaikštis Mykolas ir mirė būdamas kalvinas. Tačiau jo aštuoni vaikai, nors jie buvo auklėjami kalvinizmo dvasioje, grįžo į katalikų tikėjimą ir tapo labai uolūs katalikai. Sūnus Jurgis, tapo kunigu, vyskupu ir kardinolu. Kitas sūnus — Stanislovas, už uolumą katalikybei, net maldinguoju buvo pavadintas.

Būsimasis kardinolas Jurgis Radvila gimė 1556 m. gegužės mėn. 31 dieną. Lukiškiuose (Vilniuje). Mokslus jis pradėjo eiti Lipsko augštesnioje mokykloje. Vėliau įstojo į Poznanės (Lenkijoje) Tėvų Jėzuitų Kolegiją, kur buvo mokytoju garsus pamokslininkas tėvas Petras Skarga. Jo įtakoje Jurgis pasidarė labai uolus katalikas. Gniezno arkivyskupo įkalbėtas, kunigaikštis sutiko būti išventintas kunigu. Popiežius Grigalius XIII sužinojęs apie kunigaikščio Jurgio grįžimą į katalikų tikėjimą ir net įstojimą į dvasinį luomą, pasikvietė pas save ir jį labai pamilo. Mat, kunigaikštis Jurgis buvo labai gero būdo, nepaprastai meilus ir malonus. Iš Romos kunigaikštis Jurgis išvyko aplankyti šv. Žemę ir apaštalo šv. Jokūbo karsto — Kompastelėje. Grįžęs į Romą jis sužinojo, kad paskirtas Vilniaus Vyskupu. Tėvų jėzuitų bažnyčioje jis buvo išventintas į Vyskupus ir čia atlaikė savo pirmąsias mišias. Kunigaikštis Jurgis tada turėjo tik 24 metus amžiaus.

Grįžus jam į Vilnių, tėvai jėzuitai surengė nepaprastai iškilmingą sutikimą, kuris labai paveikė žmonių minias ir daugelis kalvinų grįžo į katalikų tikėjimą. Kaip lietuvis ir didelis patriotas, jaunasis vyskupas pradėjo labai uoliai lietuvių plėsti. Jis savo lėšomis tuojuo įsteigė didelę kunigų seminariją lietuviams. Taipgi savo lėšomis gražiai atremontavo šv. Onos bažnyčią, o Rygoje — šv. Jokūbo. Vilniaus tėvų jė-

zuitų akademijai, lietuvių jaunimui šviesti ir juos užlaikyti, pavedė savo du dvarus.

Už didelius nuopelnus bažnyčiai ir katalikybei, už didelius labdaros ir gailėstingumo darbus, popiežius Grigalius XIII Vilniaus Vyskupą Kunigaikštį Jurgį Radvilą 1584 metais pakėlė į kardinolus.

Kunigaikštis Jurgis Radvila, tapęs kardinolu turėjo, mirus popiežiui, vykti į Romą naujo popiežiaus rinkti. Tokių kelionių kardinolas atliko keletą. Jis dalyvavo rinkimuose šių popiežių: Siksto V, Urbano VIII, Grigaliaus XIV, Inocento IX ir Klemenso VIII. Pirmą kartą atvykęs į konklavą taip sužavėjo visus, jog vos nebuvo išrinktas popiežium. Tik jo išrinkimui sukliudė kardinolo Jurgio perjaunas amžius. Mat, jis tada turėjo tik 30 metų.

Paskutinius savo gyvenimo dvejus metus kardinolas Jurgis praleido Romoje pas tėvus jėzuitus. Jis norėjo stoti net į vienuolius, tik popiežius tam griežtai pasipriešino. Kardinolas Jurgis Radvila mirė Romoje 1600 metų sausio mėn. 21 dieną. Ten pat, jėzuitų bažnyčioje, jis ir palaidotas.

(Iš "Ž.") P.B.

* * *

**AR ŽINAI, KAD ŠIU
METU VYČIU SEIMAS
DETROITE BUS LABAI
IDOMUS?**

**RUOŠKIS IR JAME
DALYVAUK.**

VYČIŲ SENDRAUGIŲ SKYRIUS

Redaguoja **IGNAS SAKALAS**

MIRGA MARGA IŠ SENDRAUGIU

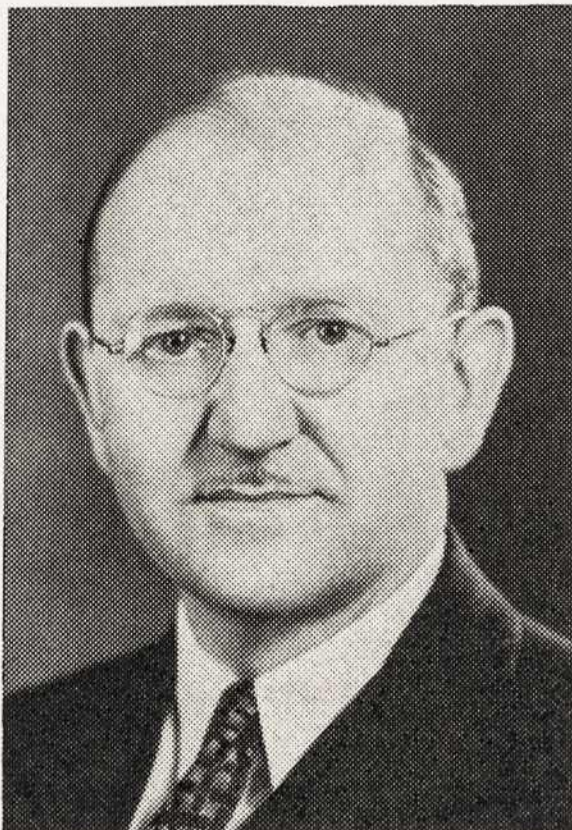
Vienas Lietuvos Vyčių organizacijos veteranų, dabar priklausęs sendraugių kuopai Kazys J. Jonaitis praėjusių metų pabaigoje atšventė dvigubą sukaktį — 30 metų vedyninio gyvenimo ir 25 m. kaip gyvena ir laiko nuosavą vaistinę Brighton Park lietuvių kolonijoje.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1892 metais gruodžio 20 d. Padvarių k., netoli Vilkaviškio. Pirmiausiai mokėsi pas kaimo mokytoją (daraktorių), vėliau Vilkaviškio mokykloje. Planavo įstoti Veiverių mokytojų seminarijon, bet tie planai sugriuvo, kuomet namuose įvyko nelaimė — tėvas liko invalidu. Taip įvykus Jonaitis keturias žiemas buvo apylinkės kaimų vaikų mokytojas.

1913 metais atvyko į J. A. Valskybes ir pirmiausiai sustojo Waterbury, Conn., kur tuo metu lietuvių parapijos klebonu buvo žymusis blaivybės apaštalas ir spaudos darbuotojas kun. P. Saurusaitis, kuris jauną ateivį priglaudė ir pavedė jam tvarkyti parapijos ir savo asmeninį knygyną.

1915 metais Jonaitis persikėlė į So. Bostoną ir čia išjungė į lietuviškos katalikiškos spaudos darbą. Dirbo "Darbininko" redakcijoje. Geriau pažinęs Amerikos gyvenimą, nutarė mestis į mokslą, pasirinkdamas farmacininko profesiją. Mokėsi Bostone, Worcesteryje. Studijas baigė Illinois valstybėje ir čia išlaikęs valstybinius kvotimus, apsigyveno Chicagoje ir čia išgijo nuosavą vaistinę — pirmiausiai Cicero, vėliau Bridgeporto kolonijoje, o paskui Brighton Parke, kur ir dabar sėkmingai tarnauja plačiajai klientūrai.

1928 metais vedė Albiną Popeliuškytę - Popell. Išaugino sūnų Kazimierą, kuris šiuo metu dirba kaip chemikas Armour Research Foundation laboratorijose, ir dukterį Marian, kuri taip pat išėjus chemijos mokslus mokytojauja vienoj augštesnėj mokykloje. Sukaktuvininkų vaikai, būdami jau pustrėčios kartos lietuviai, gražiai lietuviškai kalba.

Kazys J. Jonaitis

Jaunimo veikėjas, žurnalistas, poetas

Atvykęs į Ameriką Kazys J. Jonaitis tuojau išjungė į lietuvių katalikų jaunimo organizacijų veikimą. Ypatingai pasišventė vyčiams. Buvo vadovaujamas nariu S. Bostone 17-tos kuopos, Worcesteryje 26-tos kuopos, o pakeliui į vidurvakarus kiek laiko veikė su Detroito vyčiais ir pagalios Chicagoje. 1922 metais buvo išrinktas vyčių Centro pirmininku ir eidamas tas pareigas parodė daug iniciatyvos naujoms gairėms organizacijos veikimui plėsti. Vienu metu jam teko net "Vyti" redaguoti ir čia parodė savo žurnalistinius sugebėjimus. Jis taipgi žymiai reikėsi ir poezijoje, sukurdamas daugybę patriotinio ir tėvynės meile bei ilgesiu persunktų kūrinų, kurie yra išbarstyti po anų metų lietuvių katalikų laikraščius. Pasirašydavo Žilvyčio slapyvardžiu. Gaila, kad profesija neleidžia jam surinkti visų savo kūrinų ir išleisti atskiru leidiniu. Būtų didoka knyga eilėraščių, kurie ir dabar, kaip ir anuo metu, tiktų deklamuoti ivairiuose rengimuose.

Dviejų sukakčių proga Lietuvos Vyčių Chicagos sendraugių kuopa, kuriai sukaktuvininkai priklauso, ir kiek galėdami ir laiko rasdami prisideda prie veikimo, linki ilgiausių metų ir sveikatos susilaukti dar ne vieno jubilėjaus.

Dėkui Dievui, pasveiko. Elena Širvinskienė, viena judriųjų sendraugių veikėja, vyčių namo Tarybos narė dažnai parengimuose - pobūviuose šeiminkaujanti, praeitų metų pabaigoje buvo staiga susirgusi, gulėjo ligoninėje, pergyveno operaciją. Dabar jau pasveiko ir vėl dalyvauja veikime.

Susirinkimas ir kalėdinė programa. Praėjusių metų gruodžio 17 d. Vyčių salėje įvyko paskutinis tų metų sendraugių susirinkimas. Pirmininkui susirgus ir neatvykus, susirinkimą gražiai pravedė vice pirm. V. Jodelis.

Baigus susirinkimą visi nariai buvo pakviesti į didžiąją salę kalėdinei puotai ir programai. Šeiminkiu E. Samienės, T. Norbutienės ir U. Žemaitienės rūpesčiu stalai buvo kalėdiškai papuošti. Visus žavėjo eglutė, papuošta R. Mazeliauskienės padirbtais iš šiaudinukų papuošalais, ir E. Samienės atvežtos lėlės, papuoštos tautiniais rūbais. Vaisintasi net keliais skirtingais patiekalais, augščiau minėtų šeiminkiu paruoštais. Be to, S. Sakalienė paaukojo jos pačios paruoštą labai skanių silkių, o B. Pivariūnienė paaukojo didelį tortą.

Programą sumaniai pravedė S. Sakalienė. Po jos įžanginės kalbos, E. Samienė paskaitė savo sukurtą vaizdelį "Kalėdų dvasia", o po to pagiedota kalėdinių giesmių. Galop bilietėliais buvo traukiamos tradicinės dovanos ir kalėdiniai linkėjimai.

Baigus programą nariai dar būrėsi į grupes, dalinosi išpuodžiais ir vaišinosi.

Sendraugiams sveikinimai iš Arizonos. R. Mazeliauskienė yra išvykus į Arizoną pas savo giminaičius, kur žada praleisti žiemos laiką. Prieš išvykdamas, daug laiko pralei-

**Užsienių Reikalų
Ministerijos Rūmai
Kaune, Nepriklausomaj
Lietuvoj.**

do dirbdama iš šiaudinukų papuošalus Kalėdų eglutėms. Tų papuošalų padarė vyčiams sendraugiams, J. ir A. Kazanauskams, net vienai kitataučių šeimai La Grange, Ill.

Poilsiaudama sausame Arizonos klimate R. Mazeliauskienė siūnčia nuoširdžius sveikinimus visiems sendraugiams.

Lietuvių prieglaudos Kalėdų senelis. Sendraugis Matas Zizas yra ne tik vienas pirmųjų vyčių narių Chicagoj, bet ir vienas pirmųjų lietuvių namų statytojų - kontraktorių. Gražiosios Marquette Park apylinkės, kur yra didžiausia lietuvių kolonija, kurios ribosna įeina ir vadinamoji "Lithuanian Plaza", didelė dalis namų yra M. Zizo statybos. Gerai konstruktodamas namus, sąžiningai pirkėjams patarnaudamas, be tarpininkų sudarydamas pirkimo - pardavimo dokumentus, M. Zizas išigijo popularumo ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

Šiuo metu savo statybos firmą jau yra perleidęs sūnui, žentams (viena dukterų Josephina prieš ištekėdama baigusi universitetą buvo vyriausia firmos knygvedė ir dokumentų sudarytoja), kurie per keletą metų dirbo statyboj sėkmingai tęsia prekybą, o pats Zizas pasitraukė į poilsį. Gyvendamas gražioj rezidencijoj 6929 S. California Ave. su žmo-

na ir pasiimta auginti-auklėti-išmoksinti pusbrolio dukterim Joana Dugnaite, Matas kaip ir anksčiau dalyvauja lietuvių visuomeniškame ir politiškame veikime, dažnai gausiai paremdamas idėjines draugijas ir lietuvišką spaudą (į Zizų namus pareina ne tik visi katalikiškos tautiškos minties lietuviški, bet ir keliolika anglų kalba dienraščiai ir žurnalai).

Pažymėtina, kad M. Zizas jau septinti metai, kaip Lietuvių Labdarių Sąjungos senelių prieglaudos yra Kalėdų senelis. Kasmet jis prieš Kalėdas nuveža prieglaudon stambią piniginę auką, kurią prieglaudos viršininkė seselė kazimierietė Kūčių vakare padalina tarpe senelių. Visi seneliai tai žino ir laukia tos progos.

Keletą kartų M. Zizas tokiu Kalėdų seneliu buvo ir lietuviams seneliams valstybinėj Oak Fores prieglaudoj.

Los Angeles Lietuvos Vyčių Seniorų Kuopos Veikla

Ir Los Angeles Vyčiai Seniorai nesnaudžia. Metinis susirinkimas įvyko gruodžio 14 d., 1958 m. ponios B. Starkienės patalpose, Santa Monica miestelyje. Tai buvo vienas iš skaitlingiausiai atsilankiusių susirinkimų. Kalbėtoju turėjome svečia

iš Kolumbijos salezietį kun. Nikodemą Salduką, kuris įdomiai nušvietė naujai įsisteigusios lietuvių kolonijos veikimą, nes jis buvo vienas iš tų steigėjų, pasirašęs virš dviejų tūkstančių garantijų.

Pirm. Antanas Skirius perdavė linkėjimus iš Chicagos Vyčių Seniorų, nes jam teko dalyvauti susirinkime ir kalbėti apie Los Angeles lietuvių veikimą.

Valdybos nariai davė savo metinius pranešimus ir po to buvo išrinkta nauja valdyba 1959 metams: dvasios vadu (pakviesta) kanauninkas A. Steponaitis, pirm. A. Skirius, vice-pirm. J. Puikunas ir Sofija Leonavičienė, sek. M. Kiškienė, išd. J. Kiškis, fin. sek. A. Norbutienė, koresp. J. Urbonas ir rev. komisija — B. Starkienė ir O. Wilkienė.

Šiame susirinkime istojo keturi nauji nariai: Cecilija Yakutienė, G. Korsakienė, Paulina Petkutė ir Matilda Barniškienė.

Po susirinkimo šeimininkė Bronė Starkienė visus puikiai pavaišino, už ką pirmininkas kuopos vardu pareiškė padėką. Sekantį susirinkimą užkvietė ponija Martina Varkalienė.

Sausio 17 d., 1959 numatomas su reg. Vyčių kuopa kartu padaryti naujos valdybos "installation party", o vasario mėn. padaryti bendrą abiejų kuopų susirinkimą Vyčių laipsniams gauti. —Kor.

LIETUVIŲ PASIŽYMĖJIMAI SPORTE

EDVARDAS ŠULAITIS

Jau nuo senų laikų lietuviai Amerikoje yra pasižymėję sporte ir čia ankstesniaisiais metais vyravo boksininkai ir imtyninkai, kurie savo pajėgumu rado pripažinimą kitataučių tarpe. Čia mes neminėsime jų visų pavardžių, nes tai užimtų nemaža vietos, o be to tai nėra šio straipsnio tikslas.

Šioje vietoje mes sustosime tik ties vienu — pačiu žymiausiuoju iki dabartinių laikų lietuviu sportininku Jack Sharkey - Žukausku, kuris, kaip žinome, pelnė augščiausiąjį pripažinimą, laimėdamas pasaulio meisterio vardą bokse. Tai yra vienintelis lietuvis iškilęs į tokias augštumas, neskaitant paskutiniu metu atėjusios žinios, jog lietuvaitė Birutė Zalagaitytė irgi iširikiavo į pasaulio meisterių tarpą (lengv. atletikoje—jieties metime).

Šiandien dar daugelis atsimena 1932 m. birželio mėn. 21 d., kada Long Island City mūsiškis Šarkis (taip jį vadino lietuviai) nuginklavo vokiečių Max Schmelingą ir iškiolo į bokso augštumas. Tai buvo prieš 26 metus ir tuomet 29 metų amžiaus Šarkio vardas buvo kartojamas žmonių lūpose, per radio ir spaudą, jį vadinant lietuviu galiūnu.

Šarkis sporto srityje pradėjo reikštis 1918 metais, o labiau išgarsėjo 1926 m., kada jis įveikė tada augštai vertintą negrų boksininką Harry Willis. Po šios pergalės Šarkis užkariavo amerikiečių spaudos puslapius. Ir šiandien, vartant anų laikų laikraščių iškarpas, galima pamatyti, kiek daug spauda skyrė dėmesio mūsų boksininkui.

Štai, 1928 m. gruodžio mėn. 16 d. New Yorko laikraštis "The World"

savo antraštėje duoda tokį Šarkio pareiškimą — "Will Battle Every Man Who Stands Between Me and Title", — says Sharkey". Toliau čia yra patalpintas platokas aprašymas apie mūsų boksininką ir idėtos trys nuotraukos. Kitas dienraštis — "Evening Graphic" (1930 m. gegužės mėn. 19 d.) visą puslapį paskyrė Šarkio aprašymui, jį pailiustruodamas didžiule jo nuotrauka. Šiame puslapyje vienoje iš antraščių laikraštis rašo: "Lithuanian Won't Return to Birthplace Until He's Champ". Taip pat šiame straipsnyje jo autorius James W. Jennings aprašo ir apie Šarkio tėvus, kuriuos šis žurnalistas aplankė jų gyvenamoje vietoje (Birghamtone, N. Y.)

Šiandien jau tie įdomūs įvykiai yra pasilikę praeityje ir tik senų laikraščių puslapiai arba juos stebėjusieji žmonės mums gali papasakoti apie anas dienas.

Neseniai pas buvusįjį bokso galiūną lankėsi jo draugas chicagietis Jonas Jakubauskas - Jakubs, pats buvęs pasižymėjęs imtyninkas ir sporto varžybų rengėjas (promoteris), kuris mums parvežė naujų išpūdžių apie Šarkį. Užsukęs į Šarkio dabartinę gyvenamąją vietą Eppinge, N. H. jis pasidalino su juo mintimis ir pakvietė atvykti Chicago, kur buvo numatyta rengti banketą, minint 40 metų sukaktį nuo jo sportinės karjeros pradžios. Tačiau dėl susidariusių kliūčių, negalint dalyvauti pačiam Šarkiui, banketas negalėjo įvykti.

Šioje vietoje norisi pažymėti, jog Jack Sharkey yra vyčių organizacijos garbės narys.

K. OF L. CALENDAR

- March 1 — Worcester, Mass. (26)
Communion Breakfast.
- March 29 — Chicago, Ill. (112)
EASTER DANCE.
- April 4 — Worcester, Mass (26)
Semi-formal Dinner Dance.
- April 4-5 — MID-CENTRAL DISTRICT CONVENTION, Dayton, Ohio. Host, Council 96.
- April — NEW ENGLAND DISTRICT CONVENTION, Brockton, Mass. Council 1, host. (Definite date to be announced in March issue.)
- April 12 — JUNIOR CONFERENCE in N. Y. - N. J. District, at Our Lady of Sorrows Church Hall, Kearny, N. Y.
- April 25 — Newark, N. J. (29)
NIGHT IN HAWAII,
St. George's Hall, 180-82 New York Ave., Newark. Admission \$1.25
- May 16 — Great Neck, N. Y. (109)
ANNUAL SPRING DANCE,
V.F.W. Hall, 237 Great Neck Road, Great Neck, L. I., N. Y.
- May 17 — Worcester, Mass. (26)
SPRING DANCE.
- May 23 — Testimonial Dinner for Frank Vaskas (Newark, N. J.). Time and place to be announced next month.
- August 20-23 — 46th K. of L. National Convention, Detroit, Michigan. Host — Councils 102 and 79.

Antanas
ir
Zuzana
Mažeikai,
Vyčiu
Vadai
ir
geri
sportininkai

**KNIGHTS OF LITHUANIA BOWLING LEAGUE
1958 - 1959**

TEAM STANDINGS

Team	Points
New York	29
Elizabeth	24
Kearny	23
Newark (4)	22
Linden	19
Newark (7)	17
Bayonne	14
Newark (8)	12

STANDINGS AS OF 1/4/59

HI SINGLE GAME — MALE:	A. Balandis	237
HI SINGLE GAME — FEMALE:	H. Balandis	210
HI IND. SERIES — MALE:	D. Laukzemis	595
HI IND. SERIES — FEMALE:	H. Balandis	570
HI TEAM SERIES — ONE GAME	Elizabeth	1020
HI TEAM SERIES — THREE GAMES	Bayonne	2881

HI AVG. MALE:

1. D. Laukzemis, Newark	172
2. C. Rusteika, Elizabeth	167
3. A. Balandis, Elizabeth	163
4. V. Cuperwich, Linden	163
5. L. Roaks, Kearny	162

HI AVG. FEMALE:

1. H. Balandis, Elizabeth	157
2. E. Rokas, Kearny	149
3. A. Hitchell, Elizabeth	148
4. V. Laukzemis, Newark	141
5. L. Zindzius, New York	133

#1 NEW YORK

H. Zindzius	123
L. Zindzius	133
J. Janonis	132
A. Monckawitch	144
E. Simulinas	144
L. Janonis	155

#2 LINDEN

K. Smith	117
C. Shusta	161
A. Smith	125
V. Cuperwich	163
E. Sharkus	144
J. Sable	151

#3 KEARNY

E. Rokas	149
V. Bilaitis	115
J. Balazas	158
J. Nakrosis	147
L. Rokas	162

#4 NEWARK

S. Andrews	130
V. Laukzemis	141
C. Strolis	138
F. Galan	134
D. Laukzemis	172
E. Thompson	158

#5 BAYONNE

G. Mack	125
D. Krizenowski	127
C. Mack	122
M. Rusgi	162
G. Krizenowski	136
C. Sepanok	114
B. Brunza	126

#6 ELIZABETH

A. Mitchell	148
H. Balandis	157
R. Krezonis	133
G. Aleska	159
A. Balandis	163
E. Anilonis	148
C. Rusteika	167

#7 NEWARK

C. Navickas	133
A. Vosylius	101
J. Yankauskas	118
V. Jodelis	129
V. Vosylius	142
R. Melimis	124

#8 NEWARK

H. Udis	120
J. Sadauskas	126
B. Andrews	130
S. Pocius	106
M. Kaselis	129
P. Dynda	113

OFICIALUS SKYRIUS

SUPREME COUNCIL OFFICERS' MEETING

The third meeting of the Supreme Council Officers of the Knights of Lithuania took place at the Bancroft Hotel, Worcester, Mass., on December 13, 1958, 1:40 p.m., with the following present: Rev. Fr. Albert J. Contons, Joseph Sakevich, Helen Shields, Larry Janonis, Winifred Skudris, Rita Pinkus, Joseph Sipas, Florence Zaleskas, Joseph Sakaitis, Dr. J. Lemonas, Rev. Fr. John Jutt and Anthony Shalna.

Detailed reports were given by Rita Pinkus, treasurer; Winifred Skudris, financial secretary; Larry Janonis, Membership Chairman; Rev. Fr. Jutt on Lithuanian Affairs, also on booklet entitled OUR LADY OF SILUVA, which he is preparing; Helen Shields on Juniors (Conference for members of Junior Councils in the New York - New Jersey District to be held on April 12th, at Our Lady of Sorrows Church Hall, Kearny, N. J.); Joseph Sakevich, president, journeyed to Chicago, Illinois on November 29th, and sat in on a Round Table Discussion with the officers of the Illinois - Indiana Councils and District. During the remainder of the year, President Sakevich plans to visit each district and have similar meetings.

A letter from Tony Yuknis of Chicago, Illinois, contained certain suggestions as to how his district may improve its membership.

Father Contons reported on his Spiritual Program, also on the booklet—ST. CASIMIR which he had written and which has to date been widely distributed. He also suggested that an ALL OUT EFFORT be made to sell as many of the booklets during St. Casimir's commemoration this March.

Also reports were given by Dr. J. Leimonas, "Vytis" editor; Joseph Sakaitis on Ritual; and Tony Yuknis, chairman of Public Relations (by Letter). Letters of appreciation for space allotted in DRAUGAS to be sent to Rev. Fr. P. Cinikas, M.I.C. and Rev. Fr. A. Miciunas, M.I.C.

District reports were given by L. Janonis, president of the New York and New Jersey District and among its activities mentioned that a Testimonial for Frank Vaskas is being arranged for May 23, 1959, also a Spring Picnic; J. Sakaitis, president of

the New England District mentioned about the Leadership Courses sponsored by the district, also Membership Drive, convention to be held in Brockton, Mass. (April), also Spring Picnic.

Robert Boris, chmn. of Arrangements Committee for the 46th National Convention which is to be held in Detroit, Michigan, August 20-23, 1959, reported by letter that the convention will be hosted by two councils — Council 102 and Council 79 (recently reorganized). How to improve greater attendance at our national conventions, etc. were submitted by Father Contons and Dr. Leimonas; also Father Raila and Joseph Yanulaitis (letters).

In consequence of Dr. Leimonas' suggestion that a VYTIS business manager be appointed, the Board agreed that authority be given to Father Contons, Dr. Leimonas and Phyllis Grendal to select such a person.

Next meeting to be held February 14th in New York City (Hotel New Yorker), 1 p.m.

Florence Zaleskas,

Secretary Pro Tem

(Editor's Note — Omitted in December issue of VYTIS — name of Loretta Kassel, recording secretary, as having been present at the Supreme Council Officers meeting held at the Robert Treat Hotel, Newark, N. J., October 18th, 1958.)

K. of L. PINS

The official K. of L. pins in men's and ladies' style are available at \$1.00 each, and K. of L. Constitution booklets at 25¢ each. These items are in the custody of the Building Fund, and the revenue derived from their sale goes into that fund.

Orders may be placed with the treasurer of the Building Fund Committee,

Frank Gudelis
129 Rita Street
Dayton 4, Ohio

ATTENTION!!

We would appreciate receiving copies of all bulletins and of newspapers published by councils and districts.

VYTIS Editorial Staff
395 W. Broadway, Box 54
S. Boston 27, Mass.

MEMBERSHIP DRIVE JANUARY 1, 1959 — MARCH 31, 1959

Has your council neglected to start this year's drive because it has lacked the know-how? For those who have and those who have not, here are suggestions that may help put your council among the top winners this year.

I. HOW TO START:

1. Have the President appoint a council chairman; then select a committee to assist him. No campaign can be conducted successfully by one person. Every council member should take an active part in this drive.
2. Appoint a Vice-Chairman for this committee; all organizations follow this policy, but those who do are strongly sold on the idea. Here are the arguments in favor:
 - a) The Vice-Chairman can take over temporarily when the Chairman is out of town or otherwise unavailable.
 - b) He can share the responsibility for the more important duties with the Chairman.
 - c) He is definitely in training for the Chairmanship the following year. This arrangement makes it possible for the council to have continued experienced leadership for its committee.

II. THE COMMITTEE IS THE SPARK PLUG:

The membership committee is responsible for organizing the campaign, keeping enthusiasm high and seeing that it doesn't bog down before it reaches a successful conclusion. It is also responsible for providing prospect leads for members to contact during the campaign.

III. PROVIDING THE LEADS:

The membership committee should compile a card file of prospects. This committee should make a complete list of all Lithuanian families in their area for possible membership; whether they are eligible for juniors, regular or senior membership. These names should then be distributed to the membership with the request that they call them on the telephone and discuss possible qualification and interest in membership. Church organizations in your parish are also a good source for prospects.

IV. IDEAS FOR SELLING A PROSPECT:

Prepare your club program for the coming year in advance. An attractive brochure is then prepared containing a calendar of the council's activities that can be presented to a prospect when he is approached for membership.

V. INVITE PROSPECTS TO CLUB MEETINGS:

Let prospective members see your council in action by inviting them to attend your best meetings. Introduce them around so they'll feel welcome and try to get them to fill out applications for membership before they leave.

VI. PUBLICITY:

To get a campaign in high gear maintain full publicity during the drive period. Publicity must stand on its own feet. Make it colorful; be original if possible, but hold to the facts. Here are a few time-tested publicity devices:

1. Newspapers:

Write a good article on just what the organization does in your community. Feature any prominent and attention — compelling activity.

Print the names of the new members if possible during the campaign.

2. Radio:

Local radio time usually can be used by good local speakers with a brief message. Boys and girls of high school often give talks which out-class their seniors. Have well known people to speak but brevity is essential.

3. Exhibits and Displays:

Visual aids are important sources of information. Window displays, posters, Lithuanian cultural exhibits, will all make vivid impressions. Consider such aids to your campaign.

VII. LOOK TO YOUR MEMBERS:

In the final analysis, it is the present council members who represent the greatest potential source for getting new members. The enthusiasm with which they go about bringing in new members will be in direct proportion to benefits which they themselves feel they are getting out of their association with the organization.

DON'T DELAY — START YOUR DRIVE TODAY!

Larry Janonis, Chairman
Membership Drive

~~~~~  
"HOLD TO THE PATH OF TRUTH  
AND JUSTICE" Pope Pius XII

READ YOUR CATHOLIC PRESS

VOICE OF YOUR CHURCH

**FEBRUARY  
IS CATHOLIC PRESS MONTH**

(Catholic Book Week — February 22-28, 1959)

Subscribe to ..... and Read

**CATHOLIC**

MAGAZINES \* NEWSPAPERS \* BIBLES  
BOOKS \* PAMPHLETS

"Share Truth ..... Spread Faith"

~~~~~


RITUAL NEWS

The annual observance of the Feast Day of our Patron, St. Casimir, is celebrated by all councils during the first week of March. In recent years, many councils have incorporated the presentation of Ritual degrees into the ceremonies of the day. The Supreme Ritual Committee urges all councils to do so.

The Supreme Ritual Committee **Ritual Rules** booklet of Jan. 15, 1954 is the official guide for determining the eligibility of candidates to the various degrees, with the following amendments: Page 6, Section 1(d) to include **Junior Council Organizer** as one of the qualifications. An addition — Page 7, Section 1(o) — Having been a member of the Lithuanian Affairs Committee for a year and having written ten or more letters of appreciation or praise to persons or organizations who have active interest in Lithuanians and the Lithuanian cause, or letters of protest and information to persons and organizations who have expressed incorrect or unfair views about Lithuania and Lithuanians.

The Ceremonial as set up and included in the Ritual Booklet of August 10, 1938 is the official guide to ceremonies to be used in the exemplification of degrees. Any variation from these must receive the approval of the Supreme Ritual Committee prior to their use.

Procedure: The preparation, examination and presentation of degrees to candidates to the **First** and **Second** Degree is done by the Council; to the **Third** Degree by the District; to the **Fourth** Degree by the Supreme Ritual Committee, with presentation of the Fourth Degree by the Supreme Council President or his designated representative.

PLEASE NOTE: To be official, completed applications for **all** degrees must be sent to the Supreme Ritual Committee Secretary to be recorded in the records. Failure to do so will cause delay and misunderstanding when a candidate applies for a higher degree.

For additional information, consult your District Ritual Committee. If the District Committee cannot assist you, contact the Supreme Ritual Committee for information and assistance.

The K. of L. Ritual can add a little spice to the routine activities of your council as well as give recognition to those of your members who exert more effort in the activities of your council. If your council is inactive in the Ritual, get after your Executive Board to initiate action. If you are dissatisfied with the present Ritual requirements and ceremonials, discuss them at your council meetings, and forward your suggestions to the Supreme Ritual Committee.

Joseph J. Sakaitis,
Supreme Ritual Committee

The Supreme Council thanks
Council 96, Dayton, Ohio
for its donation of \$40.00

THE CATHOLIC PRESS... VOICE OF YOUR CHURCH

This is Catholic Press Month, the time of year when we pause to take a look at the role and position of the Catholic press in the world today, and to evaluate its performance in the year just passed.

The Catholic press today is at its largest in history. In the United States and Canada, there are hundreds of Catholic newspapers and magazines of one kind or another — some large, some in-between, some small, with a variety of appeals and interests. The Catholic Press of today really has something for everybody.

According to latest estimates, circulation of our Catholic newspapers and magazines is now near or beyond 25,000,000 — and that is a very impressive figure. One has only to think back to three big Catholic news stories of 1958 — the death of Pope Pius XII, the election of Pope John XXIII, and the appointment of two new American cardinals — to remember the terrific work done by our Catholic press during the past year.

Leading Catholic publications in the United States and Canada are organized in the Catholic Press Association. Today, this Association has over 300 members, including about 120 newspapers and more than 180 magazines. We are proud that this publication is a member of CPA, because the CPA membership symbol is a sign of professional competence, leadership in the field, and continuing concern for the future development of the Catholic press.

We hope our readers will take the opportunity which Catholic Press Month offers to renew their interest in the Catholic press, to urge friends to read and subscribe, and to cooperate in your local group's Catholic Press Month meeting program.

Pius XII said of the Catholic press, "You are my voice". We hope you will heed, and support, the voice which is the Catholic press.

Skaityk ir platink "V Y T I"
ir kitą lietuvių katalikų spaudą.

DEGREE TODAY WORTH DIPLOMA OF 25 YEARS AGO

Amherst, Mass. — "This year's college degree is worth no more than a high school diploma was 25 years ago", Dr. Paul Mather, president of the University of Massachusetts said while giving keynote address at the Associated Industries of Massachusetts seminary. He said the rising level of education meant that those capable of, but lacking, college education in tomorrow's competitive society "won't amount to a tinker's dam," and that the need for higher education, the "baby boom" dating from 1940, calls for public understanding, support and expansion of land grant colleges like the university. Nearly 500 attended the three-day AIM meeting.

JUNIOR PAGE

Junior Council 3

Philadelphia, Pa. At our December meeting, several important reports were given as to our activities. **Miss Shields**, counsellor, reported progress on the Bookstore. From the profit, we shall be able to purchase a metal cabinet for books and Junior properties. **Diane Beletsky** reported on our Christmas Caroling venture — a group of Juniors visited patients at St. Agnes Hospital and helped to cheer them during the holiday season. **Barbara Sacks** reported on the Christmas Party — which was most enjoyable.

Joan Rinkus, chairman of our Cultural Committee, read an interesting article on the clothes and materials that Lithuanians use — she mentioned in detail the making and the wearing of the bright clothes of old Lithuania.

March 7th is the set date in having a real Italian Spaghetti Dinner, which we are all looking forward to.

With Lent approaching, we are concentrating more on the Spiritual Program. We plan to have a roundtable discussion (religion) which will be presided over by Father Wassell, our spiritual adviser.

Many of the Juniors have volunteered to participate in the Minstrel Show to be held in April.

During the holiday season, several of the Juniors: John Smoluk, Christine and Nijole Salciūnas, Margaret Gestite, Grace Romanuskas, Diane Beletsky, William Wallace and Barbara Sacks presented a Lithuanian program over Radio Station W.T.E.L. — depicting a typical Christmas Eve Dinner (Kūčiū) in an average Lithuanian home. It was tape recorded, so that members had an opportunity to enjoy the experience of listening to it on December 27th.

Šv. Kazimierai, melskis už mus ir už kenčiančią Lietuvą!

William Wallace
251 Mountain St.
Philadelphia 48, Penna.

Junior Council 3, Philadelphia, Pa.
Christmas Party.

* * *

THE DREAM OF GEDIMINAS

Vilnius — the center of interest for every Lithuanian — attracts the traveler's eye with her two rivers, beautiful forests, and attractive hills, stretching forth their beauty on the three sides of the city. Such a site drew its admirers even in the ancient days of "game and fish."

Tradition relates that temples and residences of the religious priests "kriviai" and vestal virgins were found as early as the thirteenth century in the vicinity of the Vilnelė and Neris Rivers.

In the early fourteenth century Gediminas decided to transfer his residence to Vilnius. For this purpose he built two forts: one on top of the mountain, the other at the base. Many legends relating the building of Vilnius intrigue us. Let us recall one of them.

One day Gediminas, the ruler of Lithuania, spent the day in his favorite sport—hunting in the woods of Paneris. Towards evening, finding himself far from his home, Gediminas spent the night on top of the Paneris, near the shores of Neris. Being exhausted from the days ventures, the ruler fell into a deep slumber. Around him lay his weapons, strewn carelessly on the

ground. Not far-off grazed his stallion, while the ruler's attendants withdrew to the lowlands. The moon reflecting its light upon Gediminas revealed a satisfied countenance, which at intervals seemed to suppress a smile. Was he dreaming of a victory? Suddenly the smile disappears; the satisfaction erased. A black shadow seems to envelop him; a marked line in the left cheek deepens; the beat in the veins of the neckline increases, and the forehead resolves into a frown. Instantaneously with a jolt, Gediminas sits up and stares into space. Leaning upon his elbows, he tries to rise, but the head sinks back into the mossy pillow. Murmuring he turns over and slumbers on.

With the light of dawn, Gediminas awakens and jumps up like a deer. The attendants were gathered around the flickering flames, which were licking the sides of the captured prey. Gediminas pensively seats himself on the spot at which he stared last night, oblivious of anyone or anything. Finally he is roused from his meditation by the call of the servant, who reminds the ruler that "krive" with his attendants is advancing forward to greet the party. What a coincidence. ...Gediminas hastens to meet the guardians of the sacred fire. Hands are extended and greetings are exchanged as between closest friends.

— Why such traces of sadness in your countenance? Speak, what weighs and oppresses your heart?

— High Priest, I dreamed a bewildering dream: I saw a large fierce wolf. He howled so loudly, as if he harbored in his throat a hundred wolves. I could still hear the echoes of that cry.

— Our powerful gods have revealed your dream to me, O Ruler. They identify the wolf as a city you must build on this site, and the fierce howl as the greatness of the city, which will resound far beyond.

— The will of the gods of Lithuania will be fulfilled. I will build a fort at which even the gods will marvel. To thee, O High Priest, in gratitude for revealing the will of the gods to me, I offer the prey which I was fortunate yesterday to acquire. Honor us now by participating at the feast.

VYČIAI VEIKIA

COUNCIL ACTIVITIES

NEW ENGLAND DISTRICT

Bernice E. Kavadaras

The second bowling roll-offs (1958-1959 season) sponsored by the district was held on Sunday, January 25th at the 20th Century Alleys, Worcester, Mass., with about forty-five bowlers participating. Council 26 of Worcester played host for the day, including a social which followed the roll-offs.

The district also announced its plans for a **SPRING CONVENTION**, to be held in Brockton, Mass., a **PICNIC** slated for Providence, Rhode Island in June, and a **MEMBERSHIP DRIVE** from January to March, climaxed by the awarding of prizes at the **SPRING DISTRICT CONVENTION**.

Worcester, Mass. — 116

"Platkuvienė"

The most important news item from Council 116 is the result of the elections held in December: President — Bernice Kavadaras (re-elected); Vice President — Joseph Krasinskas (re-elected); Recording Secretary — Ann Matachinskis; Financial Secretary — Dorothy Sinkavitch (re-elected); Treasurer — Robert Paluses (re-elected); Marshals — Ann Miller and Vincent Burdulis; Trustees — Helen Daltwas and Barbara Mazeika. Dennis Sabonaitis volunteered to be Clubroom Custodian for 1959.

The council unanimously voted to make Louise Totilas an Honorary Member of Council 116. Louise has held many important positions in the council and is presently the New England District Treasurer.

The K. of L. C-116, Choir will participate in the Lithuanian Day of Prayer in the Unity Octave at St. Paul's Cathedral on January 21.

We have put out the "Welcome" mat for three nice people: Dorothy

Glaster, Vinny Savage and Lorraine Chicky.

A trip to see a Hockey Game in Boston is the contemplated January social activity.

Christmas saw four of our girls receive "hope chests." Barbara Mattson, Dorothy Skinsky, Lillian Gvazdauskas and Eleanor Treinas are the ones who are "hoping."

Sorry... the "Lietuviškas Vakarėlis" planned for January 25 did not materialize for several good reasons. The new Cultural Committee is keeping the idea for future use.

Lawrence, Mass. — 78

Joan Bingales

A Communion Breakfast for all the youth of St. Francis parish will be held on March 15, 1959, closing the English Mission, in honor of St. Casimir.

On the agenda for our February meeting, there will be a roundtable discussion on Communism in three parts: 1st, Atheistic Communism; 2nd, Communist Peace Hoax; and 3rd, Communism - Red China. A social hour consisting of playing ping pong, serving home-made refreshments will follow.

CALIFORNIA DISTRICT

Los Angeles, Calif. — 133

L. Papsys

At the annual meeting held December 21st at the home of Loretta Papsys, the following officers were elected to serve in 1959: Rev. Dr. A. Bucmys, spiritual adviser; Leonard Valiukas, president; Ed Bartkus and John Antanavich, vice presidents; Alice Dotts, secretary; Helen Bartkus, financial secretary; Ann Laurinaitis, treasurer; Loretta Papsys, correspondent; and Tom Yakutis, sgt.-at-arms.

Leonard Valiukas, president of Council 133, Los Angeles, California, was recently elected vice president of the Los Angeles County Republican Assembly.

The first Board meeting of the newly-elected officers took place on January 3rd at the home of Mr. and Mrs. Ed Bartkus where plans for the coming year were discussed.

On January 17th, new officers were installed and everyone had a grand time at the party given in their honor. Dining and dancing provided an evening of delightful entertainment.

Miscellany: Rita Medziukas, having completed her education courses last summer, is now teaching at an elementary school... Zibute (Nida) Balsys was chosen Homecoming Queen of Los Angeles State College. Ann Laurinaitis recently returned from a cruise to the Caribbean Islands.....

KIEKVIENOJ LIETUVIU
GYVENAMOJ VIETOJ
SUORGANIZUOKIME
VYČIU KUOPA!

**NEW YORK
NEW JERSEY DISTRICT**

Amsterdam, N. Y. — 100

Smile & Sparkle

At our January meeting, though an extremely cold evening, many members showed up, and important council activities were discussed. Our Communion Breakfast will be held March 1st at Patrick's Highland House. A Baked Goods Sale and Raffle is being planned to help replenish our treasury. Father Baltch showed us a comic booklet entitled "The Treasure Chest" — 4-paged article on the life of St. Casimir. While hot chocolate and pie was being served by Pauline Urban, we enjoyed listening to two Lithuanian records.

News Bits. Birthday greetings to our new financial secretary, Eleanore Stakauskas (February 27th)... Our former president, Sophia Gavy, is rapidly recovering from a recent auto accident which occurred near Malone, N. Y. She is at the Amsterdam City Hospital — why not send Sophie a little note to cheer her up?... Don Nikstenas and his mother spent New Year's weekend in Cleveland visiting Don's brother Bill and family.... Milda Zemaitis visited Cleveland, Ohio that same weekend. What's the attraction, Milda?... Father Baltch has a new two-toned blue hard top Chevrolet.... Connie Zygel has become an enthusiastic winter sportswoman Skiing almost every weekend!... New Year's house parties were staged at the homes of Sadie and Charles Karbus, Ann and Tony Beleckas, and Edna and Tony Stokna. One of the guest at Beleckas' was Prof. Joseph Olsauskas.... K. of L'ers who showed up at Karbus' party on New Year's day were Tony and Edna Stokna and children, Marilyn and Juanita and Gene Gobis. Gene also dropped in Helen Dombroski's home and among the guests there were Sophie Olbie, and for-

mer Junior K. of L. president, David Gustas.... Eleanore Baranauskas' husband, Ed, does a great deal of traveling because of his job. He just returned from Florida.... Prof. Olsauskas is busy with rehearsals. The choir will participate at Lithuania's Independence Day Exercises February 22nd; principal speaker to be Representative Stratton.... At the Annual Officers' Installation dinner dance held at the American Lithuanian Club, January 17th, the master of ceremonies was Attorney A. C. Stokna, also K. of L. members attending were Assessor Michael Kerbelis and wife Louise, Joseph and Lillian Russell, Edna Stokna, Tony and Ann Beleckas, Eleanore Baranauskas, Sadie and Charles Karbus, Sophie Olbie, Gene Gobis, Rev. R. K. Baltch and Prof. Olsauskas.

NEW YORK - NEW JERSEY DISTRICT

Gerbiamasis Redaktoriau,

Kaip laikinas Niujorko - New Jersey Apskrities Lietuvos Vyčių korespondentas aš noriu jums pranešti, kad Lietuvos Vyčių Niujorko-New Jersey Apskrities suvažiavimas įvyko 1958 m. gruodžio mėn. 14 d. Šv. Jurgio salėje, Newarke, N. J. Suvažiavime dalyvavo atstovai iš Niujorko, Brooklyn'o, Filadelfijos, Elizabeth'o, Newarko ir Bayonne kuopų.

Vyčiai - atstovai svarstė Lietuvos Kultūros ir Katalikų Tikėjime tobulinimosi problemas. Taip pat jie svarstė kaip pritraukti naujų narių. Kilo pasiūlymas nustatyti visai vyčių organizacijai oficialų ženkliuką. Šis pasiūlymas bus patiektas spresti Visuotiniam Seimui.

Lietuvos Vyčių Niujorko - New Jersey Apskrities revizuotų įstatų dalis buvo delegatų patvirtinta. Nepaprastas Apskrities suvažiavimas bus sušauktas 1959 m. vasario mėn. 8. pabaigti šiuos įstatus galutinai sutvarkyti ir juos priimti.

Elena Miskewitz-Mickevičiūtė buvo išrinkta Apskrities Kultūros vedėja. Algirdas Budreckis (1113 Mary St., Elizabeth, N. J.) buvo paskirtas laikinu organizacijos korespondentu.

Kazys Strolis gavo nuo vyčių-atstovų pagyrimą, už tai, kad jis šauniai eina Newarko kuopos pirmininko pareigas.

Su pagarba,
Algirdas Budreckis

ILLINOIS-INDIANA DISTRICT

Chicago, Illinois — 112

Geraldine Kantaut

New Officers (1959). Al Mockus, president; Al Dagis, vice president; Irene Rakaitis, recording secretary; Al Zakarka, financial secretary; Geraldine Kantaut, corresponding secretary; Monica Kasper, treasurer; Ed Pocius, and Andy Tatusko, sgt.-at-arms; Dolores Rupp and Angie Andres, trustees.

Committee Appointees. Membership— Julie Zakarka, Angie Andres and Al Shulicke; Ritual — Ed Pocius, Lorraine Wainauskas and Florence Rumsas; Social Chairman — Dolores Yuknis; Gift Committee Chairman — Monica Kasper; Publicity — Anele Pocius, Al Mockus and Geraldine Kantaut; Lithuanian Affairs — Ruth Dagis; Vytis Correspondent — Geraldine Kantaut; Correspondent to Pulpit News — Al Mockus.

After attending a Communion Mass on December 21st at the Nativity B.V.M. Church, all members and guests enjoyed breakfast at Mickelberry's Log Cabin Restaurant. That same day, we all enjoyed an afternoon of bowling at Queen's and a Christmas party sponsored by our district at the K. of L. Youth Center.

More than fifty members and guests were on hand when Santa Claus (Pete Gagle) paid us a surprise visit at our council's Christmas party held December 27th at the Youth Center. Santa brought along with him the three well known chipmunks (played by Ruth Dagis, Irene Rakaitis and Al Shulicke). Christmas carols, dancing and a delicious buffet supper rounded out the successful event, thanks to our Social chairman, Julia Zakarka, and Peter Butkus, who provided the music.

On March 29th, we plan to hold our annual Easter Dance.

SKAITYK

IR PLATINK

"VYTI"

11220

ANTANAS BALCYTIS-36
2512 W. 45 PL.
CHICAGO, ILL.

Knights of Lithuania Mid-Central District

ANNUAL CONVENTION

April 11-12, 1959

DAYTON,

O H I O

SATURDAY APRIL 11th 2:00 P.M. DISTRICT MEETING

Holy Cross Church Hall, 1922 Leo St.

8:30 P.M. APRIL IN PARIS PARTY

Holy Cross Church Hall

SUNDAY APRIL 12th 10:00 A.M. MASS AT HOLY CROSS CHURCH

1:30 P.M. SMORGASBORD

Adam Room Hotel Miami

Council 96 extends a cordial invitation to all of our K. of L. friends to come to Dayton on that weekend. There will be no registration fee. Those participating in the smorgasbord dinner Sunday will pay for the cost thereof. Further information and hotel reservation cards may be obtained from:

MARY LUCAS, Chairman
204 Rita Street
Dayton 4, Ohio